

EESTI KEELE RIIGIEKSAM 2005 (VENE ÕPPEKEELEGA KOOLIDES)

KORRALDUS

Eksam koosneb kirjalikust ja suulisest osast. Vene õppekeelega koolide eesti keele riigieksami kirjalik osa toimub **25. aprillil**, suuline osa **26.-29. aprillil**. Eksami korralduses eelmise aastaga võrreldes muudatusi ei ole.

Vene õppekeelega koolide gümnaasiumiõpilastel on võimalik saada eesti keele riigieksami tulemuste alusel eesti keele oskuse kesktaseme tunnistus juhul, kui eksamitulemus on vähemalt 60 punkti 100 võimalikust.

Kõikide õpilaste suuline osa lindistatakse kassetile.

Eksami ülesehitus

Osad	Ülesanded	Ülesande tüüp	Punktid osa eest	Punktid kokku	Kestus (min)
Kirjutamine	Esimene	Poolametlik kiri (u 120 sõna)	8	20	90
	Teine	Arutlus (u 160 sõna)	12		
Kuulamine	Esimene	5 kõnesituatsiooni (valikvastused)	5	20	40
	Teine	Dialoog (valikvastused)	5		
	Kolmas	Dialoog (lünkülesanne)	5		
	Neljas	Monoloog (valikvastused)	5		
Lugemine	Esimene	400–600-sõnaline tekst (valikvastused)	5	20	50
	Teine	4 tekstikatket (väidete ja tekstide kokkuviiimine)	10		
	Kolmas	Ekstraheeritud lõikudega tekst (kokkusobitamine)	5		
Keele struktuur	Esimene	200–300-sõnaline tekst (valikvastustega lünkülesanne)	10	20	40
	Teine	100–150-sõnaline lühitekst (lausete kokkupanek)	10		
Rääkimine	Esimene	Piltide kirjeldamine		20	20
	Teine	Kommunikatiivne aktiivsus: diskussioon			
	Kolmas	Kommunikatiivne aktiivsus: otsustamine			
Kokku:				100 punkti	

Kõikidel eksamiosadel on võrdne kaal, iga osaoskuse ja keele struktuuri eest võib saada maksimaalselt 20 punkti, kokku 100 punkti. Kirjutamis- ja rääkimisosa hinnatakse vastavate hindamisskaalade alusel.

HINDAMINE

Kirjalik osa kestab 3 tundi ja 40 minutit ning koosneb neljast komponendist:

- kirjutamine,
- kuulamine,
- lugemine,
- keele struktuur.

2005. aastal ei ole eksamitöödega kaasas VASTUSLEHTI. Aineõpetajad peaksid õpilasi sellest varakult teavitama ja seletama, et kõik parandused tuleb teha eksamitöös selgelt, tõmmates maha terve sõna, sümboli või numbri. Käe kirja tõttu ebaselged kohad loetakse veaks.

KIRJUTAMINE

2005. aasta riigieksami kirjutamisosa ülesannetes muudatusi ei ole.

Esimeses ülesandes tuleb õpilasel situatsiooni lühikirjelduse ja etteantud teabe põhjal kirjutada poolametlik kiri.

Teises ülesandes peab õpilane kirjutama arutleva teksti. Arutlusteemasid on kaks, millest õpilane valib ühe, endale meelepärase.

Kirjutamisosa ülesannetega kontrollitakse oskust:

- sidusalt, arusaadavalt ja loogiliselt väljenduda;
- eristada ametlikku ja mitteametlikku registrit;
- kasutada asjakohast sõnavara ning sobivaid tarindeid ja stiilivahendeid;
- rakendada alternatiivseid väljendusvahendeid;
- kasutada tööjuhendeid ja instruktsioone.

HINDAMINE

Kirjutamisosa eest on võimalik saada kuni 20 punkti. Kirjutamisosa hindab üksteisest sõltumatult kaks riigieksami hindamiskomisjoni liiget. Mõlemat ülesannet hinnatakse hindamisjuhendi järgi skaalal 0–10 (vt lisa 1). Pärast hindamist teisendatakse punktid vastava tabeli alusel (vt lisa 3). Lõpptulemusena võib esimese ülesande (poolametlik kiri) eest saada maksimaalselt 8 punkti ja teise ülesande (arutlus) eest maksimaalselt 12 punkti.

Esimese ülesande hindamisel arvestatakse järgmisi aspekte:

- teksti eesmärgipärasus ja sisukus (ülesandest arusaamine ja selle täpne täitmine, kirjutise õige pikkus, teksti sidusus);
- sõnavara (asjakohase ulatusega sõnavara, sõnakasutuse täpsus);
- kontekstile vastav keelekasutus (poolametlik neutraalses stiilis kirjutis), mitmekesine lausestus, grammatika valdamine.

Teise ülesande hindamisel arvestatakse järgmisi aspekte:

- teksti teemakohasus ja sisukus (ülesandest arusaamine ja selle täpne täitmine, kirjutise õige pikkus, teksti sidusus; oskus esitada poolt- ja vastuargumente, tuua näiteid, teha järeldusi ja põhjendada oma seisukohti);
- sõnavara (asjakohase ulatusega sõnavara, sõnavara mitmekesisus, õige sõnakasutus);
- kontekstile vastav keelekasutus, mitmekesine lausestus, grammatika valdamine.

KUULAMINE

2005. aasta riigieksami kuulamisosa ülesannetes muudatusi ei ole.

Esimeses ülesandes on viis lühikest kõnelõiku, mille kohta esitatakse 5 valikvastustega küsimust.

Teises ülesandes on pikem dialoog, mille kohta esitatakse 5 valikvastustega küsimust.

Kolmandas ülesandes on pikem dialoog, mille kohta esitatakse 5 küsimust. Õpilasel tuleb kuulatud teksti põhjal kirjutada lünka sobiv sõna. Sisult õige, kuid ortograafia- ja grammatikavigadega vastus loetakse valeks.

Neljandas ülesandes on monoloog, mille kohta esitatakse 5 küsimust (väidet). Õpilane peab kuulatud monoloogi põhjal otsustama, kas väide on õige (sobib kokku kuulatud tekstiga) või vale (ei vasta kuulatud tekstile).

Tekstid on linti lugenud eesti keelt emakeelena valdav inimene. Kõnetempo on normaalne, kuulatakse kas monolooge või dialooge. Tekstidena kasutatakse mitmesuguseid riigieksami/kesktaseme kuulamis-ülesannete nõuetele kohandatud tekste, nagu nt uudis, argivestlus, lühemaid ja pikemaid intervjuusid sisaldav tekst.

Kuulamisosa lindi alguses tuleb paus kolm minutit (sellekohane instruktsioon tuleb lindilt), mille jooksul õpilastel on aega tutvuda kõigi kuulamisosa ülesannetega.

Aineõpetaja võiks juhtida õpilaste tähelepanu sellele, et eksamitöö vihikus kuulamisosa kolmanda ülesande juures on lahtrid, mis on mõeldud täitmiseks hindajale, õpilased neid täita ei tohi.

Ülesannete lahendamisel tuleb tugineda ainult kuulatud tekstile. Kõiki ülesandeid kuulatakse kaks korda.

Kuulamisosas kontrollitakse järgmisi oskusi:

- kuulatud teksti üldisest mõttest, sõnumist arusaamine;
- kõne olulisemate kohtade mõistmine, hoolimata mõnedest tundmatutest sõnadest;
- valikulise info leidmine tekstist;
- kõnes selgelt väljendunud emotsioonide, suhtumiste ja hoiakute eristamine.

HINDAMINE

Kuulamisosa eest on võimalik saada kuni 20 punkti. Iga õigesti vastatud küsimus annab ühe punkti.

LUGEMINE JA KEELE STRUKTUUR

Lugemis- ja struktuuriosa koosneb **viiest ülesandest**. Esimesed kolm ülesannet kuuluvad lugemisosa koosseisu ning kaks viimast ülesannet struktuuriosa koosseisu.

2005. aastal lugemis- ja struktuuriosa ülesannetes muudatusi ei ole.

Esimeses ülesandes on pikem tekst, mis on jaotatud lõikudeks. Iga lõigu kohta on esitatud üks küsimus. Õpilase ülesanne on leida igale küsimusele kolme vastusevariandi hulgast sobiv väide, mis vastab lõigu sisule. Igale küsimusele on ainult üks õige väide.

Teises ülesandes on neli tekstilõiku, mille kohta esitatakse 10 väidet. Õpilase ülesandeks on kindlaks määrata, millise tekstilõigu kohta käivad esitatud väited.

Kolmandas ülesandes on pikem ekstraheeritud lõikudega tekst. Õpilase ülesandeks on tekstilõigud terviktekstiks kokku sobitada.

Neljas ülesanne on valikvastustega lünkülesanne. Õpilase ülesandeks on leida nelja vastusevariandi hulgast lünka sobiv sõna/sõnavorm.

Viiendas ülesandes tuleb õpilasel poolitatud laused õigesti kokku panna. Õpilasel tuleb loetelust leida lausealgustele sobivad jätkud.

Lugemisosas arvestatakse tekstist arusaamist, mitte õpilase üldist eruditsiooni. Õpilane peab suutma leida tekstist ülesannete täitmiseks vajaliku teabe, mõistma teksti peamist mõtet ja valdama ülesannete edukaks täitmiseks detailset lugemist. Ülesannete lahendamisel tuleb tugineda ainult loetud tekstile. Struktuuriosa kontrollib sõnavara ja grammatiliste seoste tundmist.

HINDAMINE

Lugemis- ja struktuuriosa eest on võimalik saada 40 punkti. Iga õigesti vastatud küsimus annab ühe punkti.

EKSAMI SUULINE OSA

2005. aastal riigieksami suulises osas muudatusi ei ole.

Suuline osa kestab u 20 minutit.

Rääkimisosa kujutab endast vestlust **kahe õpilase** ning vestlust juhtiva intervjueri vahel. Rääkimis- osaga kontrollitakse õpilase suhtlus- ning väljendusoskust, mitte tema intelligentsust ega teadmisi mõnes valdkonnas. Õpilane peab olema võimeline väljendama oma mõtteid ja seisukohti. Päheõpitud kõne ei ole aktsepteeritav.

Vesteldakse eesti keeles kas üldisel või mingil konkreetsel teemal (nt isikututvustus, kodu ja elamine, õpingud, ühiskond, keskkond, isikud ja suhted, igapäevane elu, reisimine, tervis jms). Abimaterjalideks on pildid, teemalehed ja loetelud.

Rääkimisosa algab **sissejuhatava vestlusega**, mis kestab 1-2 minutit. Vestluse eesmärk on üle saada esialgsest närveerimisest. Intervjueri suhtleb õpilastega stiilis, mida kasutatakse inimesega esmakohaselt. Õpilased tutvustavad end ning vastavad intervjueri küsimustele (nt igapäevaelu, õpingud, huvid jne).

Esimeses ülesandes (kestus u 7 minutit) peab kumbki õpilane kirjeldama kindla teemavaldkonna pilti. Ühele õpilasele antakse rääkimisosa komplektist üks pilt (pilt 1, 2, 3 või 4) ning tema ülesanne on pildil kujutatut (inimesi, tegevust, meeleolu) kirjeldada. Teisele õpilasele antakse samal ajal komplekti kuuluv pildikaart, millel on neli pilti. Tema ülesanne on kuulata vestluskaaslase kirjeldust ning pärast seda esitada paar täpsustavat küsimust ja öelda, millist pilti vestluskaaslane kirjeldas. Seejärel vahetatakse osad. Ülesandes jälgitakse, kuidas õpilane suudab pildil kujutatut kirjeldada ja kaaslase täpsustavatele küsimustele vastata. Samuti hinnatakse õpilase oskust kuulatud kirjelduse põhjal esitada täpsustavaid küsimusi.

Teine ülesanne (kestus u 6-7 minutit) on diskussioon. Intervjueri valib teemalehelt 1-2 teemat ja palub õpilasi valitud teemadel omavahel arutleda. Õpilased peavad esitama oma seisukohti ja neid põhjendama.

Kolmas ülesanne (kestus u 5 minutit) on otsustamine. Selles osas tuleb õpilastel, tuginedes intervjueri poolt ette loetud situatsioonikirjeldusele, seada loetelus esitatud objektid/tegemised tähtsuse järjekorda ning tehtud valikut põhjendada. Kõigepealt avaldab arvamust üks õpilastest, seejärel esitab sama loetelu kohta oma seisukohad teine õpilane.

HINDAMINE

Vestlusel hinnatakse kõne arusaadavust, ladusust, sujuvust, seostatust ja eesmärgipärasust, sõnavara ulatust, hääldust, lausete moodustamise oskust, ülesandest arusaamist, õpilaste jutustamis- ja kirjeldamisoskust, oskust avaldada oma arvamust ja põhjendada oma seisukohti.

Rääkimisosa hindamisel arvestatakse

1) ülesannete täitmise järgmisi aspekte:

- kontekstisobivus;
- täpsus;
- tasemele vastavus;

2) kõne järgmisi aspekte:

- interaktiivne kommunikatsioon – oskus vestluses informatsiooni vahetada ja vestluspartnerit veenda;
- sõnavara – sõnavara mitmekesisus;
- sujuvus – kõne rütm ja struktuur, loomulikkus ja selgus;
- grammatika – grammatika valdamine ja keeleline sidusus;
- hääldus (lausetasandil) – lauserõhud, intonatsioon, fraseerimine.

Rääkimisosa eest on võimalik saada kuni 20 punkti. Hinnatakse kogu osa tervikuna, mitte üksik-ülesannete täitmist. Rääkimisosa hinnatakse hindamisjuhendi järgi skaalal 0–10 (vt lisa 2). Hindajaid on kaks. Mõlema hindaja antud punktid liidetakse.

NB! 2005. aastal tuleb kõik suulise osa eksamimaterjalid REKK-le tagastada pärast viimast suulise eksami päeva.

LISAD

LISA 1: KIRJUTAMISOSA ÜLESANNETE HINDAMISJUHEND 2005. AASTAL

NB! Keelekasutuse selgitusi tuleb mõista riigieksami/kesktaseme nõuete aspektist.

Ülesande täitmine ja teksti sisu	Punktid	Keelekasutus
Ülesandest saadakse aru ja see täidetakse täpselt ja laitmatult. Sisu ammendav, tekst õige pikkusega (esimene ülesanne u 120 sõna, teine u 160 sõna), loogiline ja ladus. Kirjutis – eeskätt esimene ülesanne – vastab üldtunnustatud vorminõuetele.	5	•Kontekstile ja stiilinormile vastav keelekasutus. •Lausestus loogiline ja mitmekesine. Kasutatakse sisu täpselt edastamiseks vajalikke keelestruktuure. •Sõnavara osutab võimet praktiliselt igasuguste ülesannetega toime tulla, on asjakohase ulatusega, sõna-kasutus täpne. Üksikuid lünki sõnavaras osatakse enamasti kompenseerida sünonüümsete keelenditega. •Võib esineda üksikuid kirja- ja keelevigu ning stiilikonarusi, mis ei häiri tekstist arusaamist.
Ülesandest saadakse aru ja selle täitmisega saadakse üsna hästi hakkama. Sisu asjakohane, tekst õige pikkusega (120/160 sõna), loogiline ja küllaltki sidus. Kirjutis – eeskätt esimene ülesanne – vastab üldtunnustatud vorminõuetele.	4	•Hea keelekasutus. Kirjutaja on valinud sobiva registri. •Lausestus loogiline ja mitmekesine. •Sõnavara ülesande täitmiseks piisav, aga väljendus lakooniline. •Esineb üksikuid kontekstilisi tähendusväärtusi ning kirja- ning keelevigu, mis ei sega tekstist arusaamist.
Ülesandest saadakse aru ja selle täitmisega saadakse rahuldavalt hakkama. Sisu pealiskaudne, tekst enam-vähem õige pikkusega (120/160 sõna) ja piisavalt sidus, et selle mõttest aru saada. Kirjutis – eeskätt esimene ülesanne – vastab üldtunnustatud vorminõuetele osaliselt.	3	•Rahuldav keelekasutus. Kirjutaja on valinud sobiva registri. •Üksikutes kohtades võib esineda ebaloogilist lausestust või pisut lihtsakoelist sidumist. •Sõnavara üsna piiratud, mistõttu väljendus lakooniline. Üksikutes kohtades esineb ebatäpset sõna- ja vormikasutust. •Esineb kirja- ja keelevigu, kuid teksti mõte on siiski enamasti arusaadav.
Ülesandest saadakse üldjoontes aru, kuid selle täitmises on puudujääke. Kirjutis võib olla õige pikkusega (120/160 sõna) või mõnevõrra – nt kolmandiku – lühem, sisu aga pealiskaudne ja tekst halvasti struktureeritud, mistõttu teksti mõttest arusaamine nõuab lugejapoolset pingutust. Kirjutis ei vasta üldtunnustatud vorminõuetele.	2	•Ebarahuldav keelekasutus. Eksimused registri valikul. •Võib esineda ebaloogilist lausestust, mistõttu teksti mõttest arusaamine häiritud. Sidumine on ebaloosumalik, esineb sidumata üleminekuid ja algtasemele omast hakitust vm süntaktilisi lihtsustusi. •Sõnavara piiratud, esineb sõnakasutusvigu. •Palju eri tüüpi keele- ja/või kirjavigu, mistõttu teksti mõistmine häiritud.
Ülesandest saadakse aru raskustega ning see jääb suures osas täitmata. Kirjutis õige pikkusega, kuid tekst katkendlik ja kohati seosetu, või kirjutis nõutust oluliselt (poole võrra) lühem. Kirjutis ei vasta üldtunnustatud vorminõuetele.	1	•Väga halb keelekasutus. •Lihtsakoeline algtaseme lausestus või lõikude sidumatus. •Sõnavara ülesande täitmiseks ebapiisav. •Keele- ja/või kirjavead takistavad tekstist arusaamist.
Ülesandest ei saada aru ja/või seda ei suudeta täita. Kirjutatu ei täida ülesannet. Kirjutis liiga lühike (alla poole nõutust) või vastus hindamiseks ebaadekvaatne (kirjutise sisul pole ülesandega midagi ühist).	0	•Tekst nii ebaloosumalik ja vigane, et sellest pole võimalik aru saada. •Sõnavara ja grammatika ei vasta ka tugevale algtasemele.

Kirjutamistesti kummagi osa eest on võimalik saada kuni kümme punkti. Hinnatakse nii ülesande täitmist (skaalal 0–5) kui ka keelekasutust (skaalal 0–5) ning punktid liidetakse.

Üldjuhul on ülesande täitmine keelekasutusega tihedalt seotud, st ülesande täielik ja laitmatu täitmine eeldab ka väga head või head keelekasutust.

Kui kirjutis on liiga lühike või ei vasta ülesandele, siis pole võimalik keelekasutust adekvaatselt hinnata, st õpilase keelekasutust hinnatakse sel juhul 0-ga.

LISA 2: RÄÄKIMISOSA HINDAMISJUHEND 2005. AASTAL

NB! Hinde selgitusi tuleb mõista riigieksam/kesktaseme nõuete aspektist.

Hinne/punktid	Hinde selgitusi
9-10 Ülesannetest saadakse aru, need täidetakse täpselt ja laitmatult	- Kõne on sujuv ja hästi mõistetav, kui ka mõnda sõna tuleb otsida, küsida või puudujääki muul viisil kompenseerida. Esinevad suulisele kõnele omased tavalised takerdused. Hääldus hea, kui ka emakeele aktsent on tajutav. Teksti sidumine on ladus, kõnevoorude sidumine ei pruugi veel olla täiesti loomulik. - Sõnavara ülesannete täitmiseks piisav, väga hea parafraseerimisoskus. - Grammatika piisavalt korrektne, et teemat laitmatult käsitleda. Öeldu hõlpsasti mõistetav.
7-8 Ülesannetest saadakse aru, nende täitmisega saadakse üsna hästi hakkama	- Kõne on suhteliselt vaba ja arusaadav. Hääldus hea, kui ka emakeele aktsent on tajutav. Oma teksti sidumine on hea, kõnevoorude sidumine pisut hakkiv. - Sõnavaras esineb ülesannete täitmisel üksikuid lünki, sel juhul väljendutakse kaudsel viisil. - Grammatika tundmine hea, kuigi võib esineda ebakorrektsusi. Öeldu mõistetav.
5-6 Ülesannetest saadakse aru, nende täitmisega saadakse hakkama	- Kõne on arusaadav, aeglane, kuid ilma pikemate ebaloomulike pausideta. Suudab end mõistma panna ning ületab enamiku suhtlemisel ette tulevatest raskustest. Hääldus hea, kui ka emakeele aktsent on tajutav. Oma tekst on arusaamiseks piisavalt seotud, kõnevoorude sidumine võib olla konarlik. - Sõnavaras esineb ülesannete täitmisel lünki, kuid sellest hoolimata suudetakse mõtet üldjoontes moonutusteta edasi anda. Kuulaja taipab öeldu mõtet ilma suurema pingutuseta. - Esineb grammatikavigu, kuid öeldu üldmõte on arusaadav.
3-4 Ülesannetest saadakse üldjoontes aru, nende täitmisel on puudujääke	- Kõne on aeglane, esineb pikki ebaloomulikke pause. Tihti tuleb toeks võtta mitteverbaalseid vahendeid. Hääldus erineb selgelt eesti keele normist. Interaktiivsed oskused viletsad. - Sõnavaras esineb ülesannete täitmist takistavaid lünki, sõnavara puudujääkide kompenseerimine hakkab häirima. Kuulaja saab siiski öeldust aru. - Laused on lihtsakoelised. Esineb häirivaid grammatikavigu, mis kohati takistavad öeldu mõistmist.
2-1 Ülesannetest saadakse aru raskustega, need jäävad suures osas täitmata	- Kõne on hakitud või isegi katkendlik ja seda on raske jälgida, kaaskõneleja tekstile ei reageeri adekvaatselt. - Sõnavara äärmiselt piiratud, mistõttu ülesanded jäävad suures osas täitmata või neid ei täideta tugeva algtasemegi kohaselt. - Grammatika ebakorrekne ja takistab öeldu mõistmist.
0 Ülesandeid ei suudeta täita isegi siis, kui nendest aru saadakse	Hindamiseks ebaadekvaatne vastus (näiteks mitte-eestikeelne jutt, ülesannete täitmise jaoks liiga piiratud eesti keele oskus vms).

LISA 3: KIRJUTAMISOSA ÜLESANNETE KAALUMINE

Esimese ülesande punktide teisendamine skaalale 0–8		Teise ülesande punktide teisendamine skaalale 0–12	
Hinne 10-punktilisel skaalal	Hinne 8-punktilisel skaalal	Hinne 10-punktilisel skaalal	Hinne 12-punktilisel skaalal
0	0	0	0
1	1	1	1
2	2	2	2
3	2	3	4
4	3	4	5
5	4	5	6
6	5	6	7
7	6	7	8
8	6	8	10
9	7	9	11
10	8	10	12

LISA 4: VALIK TEEMASID

Osaoskuste harjutamisel võiks aineõpetajad käsitleda järgmisi teemasid:

1. Isikututvustus

Isikuandmed ja enesetutvustus
Päritolu, rahvus, keeled, kodakondsus
Kontaktandmed
Sünni- ja elukoht
Haridustee
Huvivaldkonnad
Iseloom, kalduvused, väärtused, hoiakud
Pereliikmed ja sugulased

2. Haridus ja tulevane elukutsevalik

Haridussüsteem ja õppimisvõimalused, koolitüübid
Õppetöö korraldus
Oma kooli ajalugu
Linna- ja maakoolid
Õppimine kui töö
Minu kool
Kooliprobleemid
Õppeained
Õppeaeg
Keelte ja arvuti õppimise vajalikkus
Keeleõpe välismaal
Suhted kaasõpilastega
Õpilane ja õpetaja
Kooliüritused
Kooli ajaleht
Kool ja internet
Õpingute jätkamine – kutsekool või kõrgkool
Eriala omandamine
Tasuline ja tasuta haridus
Õppelaen
Õppemaks
Õpingud välisriigis
Elukutsed ja elukutsevalik
Tulevane elukutse
Ametieelistused ja kutsesobivus
Karjäärivõimalused

Töö kui eneseteostuse võimalus

3. Kodu ja elukeskkond

Kodu ja kasvatus, kodukultuur

Elamistingimused

Kodukoht ja selle ümbrus

Eluase, eluruumid, sisustus

Maa- ja linnakodu

Kinnisvara

Kodu ja turvalisus

Kodu- ja lemmikloomad

Unistuste kodu

4. Igapäevane elu

Argipäev koolis, kodus

Kodune majapidamine ja kodune tööjaotus

Olmeprobleemid ja teenindus:

Suhtlemine ameti- ja õppeasutustes

Pangatoimingud

Post

Telefon. Mobiilside ja noored

Teenindusasutused, suhtlemine teenindusasutustes (juuksur, ilusalong, kingaparandus jne)

Sisseostude tegemine

Kaubandus ja ostuvõimalused

Ostukohad (lahtioleku ajad, hinnad, makseviisid jne)

Toiduained ja toidud

Tarbekaubad (riided ja jalatsid jms)

Kodu- ja kontoritarbed

Ostmiseelistused

Noored ja reklaam

Noored ja tarbimine

Noored ja mood

Hind ja kvaliteet

Internetikaubandus ja kataloogikaubandus

Tarbijaõigused

Söök ja jook

Toitumisharjumused

Tervislik toit

Maitse-eelistused

Söögikohad, väljas söömine. Lauakombed

Massimeedia

Ajakirjandus, raadio, televisioon

Massimeedia ja reklaam

Vaatamis-, kuulamis- ja lugemiseelistused

Õpilane infoühiskonnas

Liiklus

Ühissõidukid

Isiklik liiklusvahend

Liikluskorraldus

Ohutu liiklemine

Vaba aeg

Harrastused ja huvialad

Vaba aja veetmise võimalused

Noored ja lugemine

Lugemiseelistused, lemmikraamat

Vaba aeg

Muusika

Kunst

Kino ja videofilmid

Lemmikfilm ja -näidend, lemmiknäitlejad

Teater

Kontserdid

Näitused

Muuseumid
Sport
Televisiooni- ja raadiosaated
Arvuti ja internet
Meelelahutus- ja kultuuriüritused
Sõbrad ja tuttavad

5. Puhkus ja reisimine

Puhkuse vajalikkus
Stressorid
Puhkuse veetmise viisid
Aktiivne puhkus
Puhkamisvõimalused Eestis ja välismaal
Koolivaheaeg
Klassiekskursioon
Reisikaaslased
Sportimisvõimalused ja spordiüritused
Matkamine
Reisimisvõimalused
Reisiks valmistumine
Reisibürood ja pakutavad teenused
Majutus
Reisielamused ja vaatamisväärsused

6. Keskkond ja geograafia

Loodus- ja tehiskeskkond
Keskkonnaprobleemid
Loodushoid ja loodussäästlik tarbimine
Maa ja linn
Kodupaiga vaatamisväärsused
Rahvastik
Ilmastik
Võõrad maad ja rahvad

7. Tervis ja heaolu

Eluviis
Tervislikud eluviisid, tervisesport
Haiguste ennetamine
Enesetunne ja tervislik seisund
Arstiabi
Ravikindlustus ja haigekassa
Hügieen
Õnnetusjuhtumid ja haigused
Ravimid
Tasuta ja tasuline arstiabi
Halvad harjumused: suitsetamine, alkohol, narkootikumid. Nendest hoidumine
Kriisikeskus

8. Riik ja ühiskond

Päevapoliitika
Aktuaalsed sündmused
Majandus
Ettevõtlus
Tööstus ja põllumajandus
Infoühiskond ja selle probleemid
Inimene ja tehnika areng
Info hankimine ja edastamine
Poliitikamaastik
Noored ja poliitika
Keelepoliitika
Sotsiaalne turvalisus
Sotsiaalsed grupid
Rahvuslikud hoiakud
Usk ja uskumused

Politsei ja kohtusüsteem
Heategevus
Inimene ja ühiskond
Õigused ja kohustused
Regionaalsed iseärasused Eestis

9. Inimsuhted

Küllakutse ja külaskäik
Külaline ja peremees/perenaine
Kohtumised inimestega
Sõprus ja tutvus
Kirjavahetus
Klubitegevus
Suhtlemine ja internet
Koduväline suhtlemine
Tähtsad sündmused
Rollid ja suhted perekonnas
Põlvkondadevahelised suhted
Armastus ja abielu: noor perekond, lapse sünd ja kasvatamine

LISA 5: SOOVITATAV ÕPPE– JA ABIMATERJAL AINEÕPETAJATELE

1. P. Alp, V. Jürgens, H. Pajupuu. Eesti keel kui teine keel. Riigieksam 2001. Riigieksam 2002. Tallinn: Riiklik Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskus, 2001.
2. Eesti keele kui teise keele õpetamine I ja II (artiklite kogumikud). Tallinn: EV Haridusministeerium, 2000.
3. Euroopa keeleõppe raamdokument: õppimine, õpetamine ja hindamine (tööversioon).
4. Haridus- ja Teadusministeerium. Testiterminite seletussõnastik.
5. Anu-Reet Hausenberg, Tiina Kikerpill, Maia Rõigas, Ülle Türk. Keeleoskuse mõõtmine.
6. A. Juhkama, V. Jürgens, A. Siirak. Eesti keel kui teine keel. Riigieksam 2003. Riigieksam 2004. Tallinn: Riiklik Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskus, 2002.
7. V. Jürgens, T. Mänd. Eesti keel kui teine keel. Riigieksam 2002. Riigieksam 2003. Tallinn: Riiklik Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskus, 2002.
8. Keeleõpetaja metoodikavihikud 1–13 (Võõrkeele tunni planeerimine ja ülesehitus. Ülevaade võõrkeeleõppe meetoditest. Kuulamisoskuse arendamine. Lugemisoskuse arendamine. Kõnelemisoskuse arendamine. Sõnavara õpetamine. Eesti keele grammatika õpetamise võimalusi. Vigade parandamine. Video võõrkeele tunnis. Keelekeskkond võõrkeeleõppe toetajana). EL PHARE väljaanne. Tallinn: TEA, 2000.
9. M. Kitsnik, L. Kingisepp. Avatud uksed (õpperaamat, töövihik, õpetajaraamat ja kassetid kuulamisosa ülesannete tekstidega). Tallinn: TEA, 2002
10. P. Reins, H. Pajupuu. Eesti keele harjutustest. Kesktase ja muukeelne gümnaasium. Tallinn: EKSA, 2001.
11. P. Reins, H. Pajupuu, K. Kerge. Eesti keele kesktaseme test. Käsiraamat. Tallinn: Riiklik Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskus, 2001.
12. A. Valmis. Lihtne eesti keele grammatika (harjutuste ja võtmega). Tallinn: TEA, 2001.
13. A. Valmis, L. Valmis. Õigekeelsuse käsiraamat gümnaasiumile. Tallinn: TEA, 2002.
14. J. Õispuu. Spravočnik poëstonskomu jazōku. Tallinn: Koolibri, 1999.
15. www.miksike.ee (haridust ja koolielu puudutavad uudised, mitmesugused artiklid jms)
16. www.koolielu.ee (haridust ja koolielu puudutavad uudised, mitmesugused artiklid jms)
17. <http://www.eki.ee/books/ekkr> (siin on üleval „Eesti keele käsiraamat“)
18. <http://www.sekretar.ee/?g=15> (ametikirjade näidised)
19. www.efant.ee (testid keeleõppeks ja kontrollimiseks)